

Verfi latini
di Scrittore Friulano ignoto
della fine del secolo XVIII.

1875

1875

Discipuli ad magistrum graviter afflicti curis.
Epigrama.

Quis te merore contrivit herbo, Magister,
Sis animo forti, letus et ora precor.
Cessabunt tandem, quæ sic tua pectora vexant,
Atque mora veniet dulcis amara quies.
Non semper iusto dabitur suffragia doloris
Non unum semper sors inimica petit.
Et licet infelix perlongo tempore sentet,
Atamen et tempus mobile cuncta vorat.
Ut tu numeris evadeli sorte peremptus
Vel leviter doli, passa, quiesce fuit
Tempora non pigeat vultu percurrere cuncta.
Genes ne uni sors semper iniqua fuit.
Artibus ergo tuis totis letare, Magister.
Sane melius queso, speremque ratione dijs
Omnia, sic ora, seu letæ sorte libertas
Illa dies veniet, quæ tibi cora quies.
Castibus et duris tua res patientia constans,
Confide et hæc promissa digna dabunt.

Magister discipulis respondet
Epigramma.

Ipsa paces velles meritis nunc perdere gratas:
Quibus est multis meos mea pressa nimis
Ha utine fuit, quod carida pectora dicunt.
Tunc referam vobis, quod mea lingua dabit.

De Avaro
Cecilia

Sivitis multas, et multe possidet avarus
Quantas insignis civis habere potest.
Vocat ipse nihil prope quamvisceat egentem.
Et videat miserum tristo geniva fame.
Is tacet, et fingit nunquam vidisse, jacentem,
Neve, alij admonerant, suscipit ipse fuge.
Et celsi passu, nec vultu lumina, vertit
At limen pergit, quo penehale surit.
Cum quimus ingredieris, potest: quo sis amoris?
Parcite, quo sis visenda, cara, mea.
Hic assum lassus lassens ad sidera, vocat
Neu mora sit vobis reddere dicta mihi
Pastore gaudetis forsitan me hic stans vocantem?
Aut, angipenna, triste videre vivere
Sic agitis forsitan, quod sero revertetur ab aula,
Succurrat, nondum vel brevior hora, fugit
Non valui citius tantis me solvere curis
Absuit atque parum, ne mora longa, foras
Ecce ego consistens nunc supplicis voce reproberi
At vobis venia, quæ mihi danda, voco.
Abne foras oculos, nec me sermone molesto.
Suscipite, at potius visus in ore mihi
Parcite (sic liceat mihi reddere vultu.)
Vos manibus, signis, letitieg, date
Nam vidit subito, vestri qui sumonus amator,
Huius velut omnipotens Numen honora celis
Succurrat vobis, quot dulcia, basia, fuerit
Quoties labens flura, sabqua, dedit.

Dicant et quoties teneris quod pectore gesto,
Offero, cor vobis, vosque tenetis, rogo.
Ecce itane, atque itane nunc genua flectis;
Vinctus et solis exhibet ille liberts.
Iuvando firmat nunquam dūdeeva vobis
Atq; suo propius ora vocare Deos
Ut mihi gaudatis, vestrum donec amorem;
Liquid ego facia, vosque docta, precor.
Na mea, mens nescit meliores reddere sensus
Ne vos in meliusolvere lingua. valet
Vidimus et quonia tu coram stare dolerem.
Suscipimus vobis; gaurimus ecce tibi
Quidimus et nunquam tibi verba sonantia tantis
Neve minus posimus serva. preusta. modo.
Sufficit at nobis, si cor, quod pectore portas,
Amplius, exhibeas, nec revocare velis.
Non aliud petitis: subito nunc genua, flecto
Vos, fateor, lachrym ut Numina. Phura cola
In signum pacis mihi vos concedite quæso
Iungere nunc dextra, ac basia. Virga. dare
Plausibus in tantis quos non concessit honores:
Hæc non solumus munera. dignatut.
Cæmque mentis quamvis existat ex tute,
Quos dedit, nunquam pandere viti valet.
Sic exequatus vita condunt Avans
Ut Divos autem, diotiaq; colat
Quin anima videat quantar cul corpore perdit;
Ac simul in gelidos mox resiliat lacus
Auri dira flames parit hoc in pectore haru;
Semper ut existat vel miser inter opas.

Regia

Italia Italia tu Lindo dirige grassae:
 Per geminos cales peragere vite potes.
 Per mare per terras it Tehe ubique viator
 Quid protulit nathas ergo verura domos?
 Non mara sunt scopuli, nec hiant eque uenti;
 Tehe hinc cursu litora natha. ptes
 Non grassatoras nathis his finibus ad sunt
 Ne' gravio hrisit terra benigna malos
 Ast hec omiko, est eni' tibi cuncta patescunt
 Divio incipit pandere digna suo.

Sed dubito desint mihi sufficientia verba.
 Atamen eritav vivit ipse meis.
 Non lateat quamvis, Virgo quod nata Tonantis
 Nequaquam lingue talia dona dedit.
 Incipit Tehe ptesibus, que forte movebunt.
 Ut quod non gessit, nunc gerat ipsa mihi.
 Tu hea nata Toris docto de vertice Ladas
 Ptesa, dotes Hosti pandere vito quea.
 Te insit Tehe dulcis facundia lingue
 Te cunctis votis, te ptesibusque rogo.
 Incipio varias Hosti describere dotes,
 Quam lingua Palas dicat ipsa mea.
 Hostes in hac natha Lindo Regione Locatur,
 Cersimilam nudo jam veor esse loco
 Et positis colles honerosos inter et altos
 Dique, quas angit frigidus annis aqua.

Hæc vacuat sicco deducta canalibus hortos,
Atq. mova sitiens irriget omne solus.
Non opus, ut cupreis situlis hinc inde feratur
Arthur vel paret, fluminis unda parat.
Hæc ita per subitos sensim diffunditur omnes
Ac si demissus nimbus ab æce ferat.
Neve foramen æst tantus, quod suppleat unus
Sed tanta pellunt undique pluvia sitim.
Hæc ocule parvi sane, quamvis mirabile visu:
Hæc videret dictu magnificumque nimis
Sunt certe statue perpulchre ex marmore sculptæ,
Levæq. signet, sola loquella deest.
Nam corpus, facies, et cetera membra superba,
Ut nil desit, nil superetque, puta:
Corpora cuncta manibus, sub, cu' vertice compta
Cunctaque cunctis concava cuncta fove.
Sed certos vinctos demittunt fluminis undas
Hæcque cadens aura spirat in arbo leve.
Hæc que animus vacuat, qui pergit in Hortu,
Hæc Phœbi siccæ decouit aestus humum
Sunt quæcum vime, quæ vix feruntur abundis
Unde sonus vinctus bellique labe
Sunt aliæ stragule, quæ mictur, ac foveat ingens
Aqum, quod letis peragat aëna volans.
Mox super ætonide incipiat se videre, lindi:
Atque oculis scriptis digna, stupore fove
Sunt aliæ a dextris statue, quæ talia, furdunt
Mumura, viventes, quæ simulacra vii;
Ad levas similes existunt, quæ eque, vagonunt,
Et voces reddunt semper ubique paves

hic tunc exornat dulcis amictus cor horto
Donec curas pelleret mente malas
Subulat hinc artus, laxantur viscera cordis
Et satis exultat quisque viderenda viles.

Revera non possit quin ropeta ista libenter
Laetaretur pectus tam fructusque melleis.
L'Orpheus qui ingreditur perorat vel gaudia summa
Nobilis adhibet musicus esse choros

Quis medicum gerat sensim, consuetudine et illic,
Quoque loco posita est machina magna nimis,
Undique perminis varijs ornata figuris
Quae manibus stringunt orbita mille helios.
Sub cuius fultro stredio stant fossa profunda.
Hec tanta vaipit suggestitque helios:

Suggestit signum de helios cuiusque valentis,
Et satis expedit quod sunt videra, fluens
Machina namque tenet caput in parte latente,
Quo modo gelidus fuit in astra latet,
Qui vult ex alto magnus velut agnoscit aquarum
Unde, parens fluxum mox madefacta manet
Qui visus vel plausus sit spectantis in ore
Hic in aspersas quique sit, inde, pusta.

Occasus versus prodit labyrinthus in horto
Arte laboratus, nova securus adest.

Ordine non viso acrijs formatus hic artus,
Quae simul infusa mepria celsa parant,
Designant varias implexas undique cates.
Per fortis flexus dubila facta veniunt.
Quo ad pareris, dicitur, eundem natus

Per prima quamvis natus abiva via
Per fluvios horas cale quiescit in arvo
Debit et tarde quis cohibere pede

Ma plures siquid inveniēbat caveri calles
An fractos omnes, ambiguesque simul
Et pōuit diu caveri parietibus albis
Compositis, plenus fractibus, atq. dolis
In ajne duat variandam laxe viam?
Non sēcus ac gurgēs vortice torquet aquas
Caveri qui salu solus reperitur in alto
Dicendus similis qui maris equor arat
Syransve viq. conatur tangere portus
Hedihur a scopulis nec desur ire foras
Aequalis hui veniat fabra, celeberrimus artis
Ecce est ingenium; caveri semper erit
Neu sat erit casibus alis contorere filo
Cui quibus explorat quævera posse fuga
Sublimis adeo sunt rami ut sidera pubent:
Qui posuit voca tendere ad æthera, l'iv
Imperat siquid vivas, quas possidet omnes
Et ante nunqua deditus alta peret
Audisti Lirio, tanta est salacia, tacti
Ut filo possit quis vespere foras.
Plura multi, Lirio, scriptis dicenda supersunt
At quia precipitat nox tenebrosa polo
Huc velles, nequeo scriptis comestura verba
At quævis cunctis; credere, Lirio, potes.
Nec magis cunctis, te sollicitave precepto
Quæque moras, raptis oclis ipse veni.
Sic quæ non scripsi proprio tu lumine cernas.
Vera ne sim lassus, iudiciumque dabis

Homines in Carmine vivunt.

Epigramma.

Asperius licet Cadices in carmine vivit,

Fluere vita continuoque thalys:

Et longa fuit vita post terrore vita,

Ergo qui post se carmina grata sinit.

Malis vicinis habens malus et ipse fit

Epigramma.

Tu parvis semper presentem stare malignis

Tu quoque pro tali peste malignus eris.

Neve novis unius scabie grax solus in agris

Adarum diu corhat ipse suam.

Delictibus qui fugit stupidi fornicis,
nec aliis cupit.

Epigramma.

Stolidio felices illos qui plurima dicunt

Tempora, vel pectora fessa levant.

Hic sunt, qui fugiunt voces stupidi fornicis,

~~Et~~ Trugibus exhoris nec diuere frui.

Carmina nihil habent comare cui

Curis

Frugilium cuius mens exoptata vivat

Levior carnis non ageret eam varet

Proveniunt utraque putando carmina planda

felicitas semper inestaque signa negant.

Epithalamio ad virginitatem.
Epigramma.

Exiguntur eis subductis lacta columinis.
Hincis odore palmata hincis adest.
Sicque bonis animi vacuus comparat in docto.
Compotis et virtus sunt bona diapa vini.
Caelamina non manent, quando bibis aqua.
Epigramma.

Caelamina non sapiunt, nec dudum vivere possunt.
Necque per univoca verba notantur aqua.
Unda nihil vitæ donat nil utile, cide.
Caelamina vis maneat, dulcia vina bibe.

Numa Compitius foveat Corpora h.
vulgione, modicatur.
Epigramma.

Quæ populus vidit latus contemnere leges
Baybarieq; saluæ Aegibus esse, fave
Cuius Compitius per sacras vaggere vitas
Sanctos, et cultus, signa, tenere, Deus
Tunc Numa pulchra, fatis, magne ac memorabile, Divis
Sed quod n' alibi, signa, tenere potes.

De. Hysia.
Epigramma.

Hortus, ingressus vidi splendescere sole
Hic aut in medio, pulchrius esse, requit
Lactus, acasi, occurrunt multi vultus Hysia,
Qui ut Thebus radiis missit ab ova, suo.
Hinc radii apparet, quantum sit pulchra, puella.
Et tali sponte, qualis habendus amor.

Cyru funebri
Epigramma.

Coeruit quondam Lohum sociasse Penela
Sponso, qui facie superior esse nequit
Non potuit tantos formosa levita dolores
Terre, nec crepto, qui sibi pulcher erat.
Pulchrior et, ~~et~~ ^{et} vultu, et facie formosior unguas
Virus est, in tenuis, candidus atq. valens
Mortales inpi talis non condidit ulus,
Hic nunc videt, Numinis alta manus
Sic urvit moras, sic et lacrimabilis ibet
Continuo et tali grossa dolore fuit.
Pecudat infelix sub primo flore juventa
Pecudat heu nullo tempore digna moveri
At lo converso audi nunc mea cara Penela
Conjunctis singulos, ilacrimare sine.
Vix sua forma superstitis ovit: quotique viator
Evadens humulus videt, et titulus,
Mec suo lecto supjians nomine, dicit
Pulchrior in laus nulla fuela fuit.

Levina, moriens
Elegia.

Proxima, ut morti claret genèbunda Levina.
Luna super lèthè, lalia, verba dedit.
Debeo, jà sateor, quod me genuere parentes;
Vita quæ deceat, namque Deo mihi.
Sed nūc soluti oblita, pro tua luenda,
Nuptiæ sunt sponsi; fortar et ipse fuit
hui potest hui pietas hæc juva Laurenti?
Natura hæc fœron aura, salubris erit?
Cui genuere sibi proprio de sanguine, natos;
Inde, suis manibus tartarivaga, ferunt.
Qua' melius mundo si nunquam nata, fuisset
Vel melius mihi si denigra, juventa, fuisset.
Non ego tot lacrymas, tal' luctus ipsa dedisse
Nec sortita forem hœntia, lankue, fera
Te morior; jà imparet inexorabilis hora.
Ultima, jà superest aura, molesta mihi.
Tu formose puer, qui semper carior aura
Supplicæ celestos voce precava Deos
Accipiant cœpjis nunquam lugentibus umbra,
Elisijs potiùs sistere posse valint.
Et memos ipsa hæc, quamvis concubia nuda,
Unanimes intus, tibi semper ero.
Et tu cara puer, quod sum complexus amore
Cui odies univâs videris ipse meos
Dic lacrymans, hœu cara puella, sepulcro
Qua' Ratur è medio suscitabit ipse, jacat.
At saltem diva post mortem in pace quiescat,
Hocque tibi mandat, qui fuit unus amans.

Tunestus
Elegia

Florant ibi quondam sacrum per horto
Sola mihi presens, solaque semper era
Passibus et sentis ibi hunc menta revolvens
Casus, quos duos passa Tristitia fuit
Ex impreviso sevo sum facta dolore
Et simul indulsi luctibus ipsa fuit.
Atamen et refero misere discrimina, luctu,
Is quamquam nersus lacryma tristis erat.
Illa quide cunctis jura est misaranda, quella
Ac otia lacrymis compatienda, pijs.
Tempora quo fuerat ~~hunc~~ digno frangenda morosa
Conrubio stabili, quoque diuturna suo.
Mortali morbo fuerat hunc ventura seque
Uxor, si fuerit funera facta, sui.
Heu infelix! proprijs vox faucibus hebet
Nec vita, siquis fronte vel ora dabat.
Lapsa super thura jacuit quasi mortua, feras
Atque, hora manit, sed sine voce gemens
Post intervallu hoc posuit vel reddere dicta.
Heu ait, infelix! qua modo solte pueror!
Quid est, quod crucior, vel quod mihi robora desunt?
Ecce mare corpus corruit atque perit,
Sequitur comiti, quena me crimina perducunt?
Proh vestra Superi tempus in omne fide!
Huc vestro, Superi, conduci Munere vita
Et scirei semper iussa tenere Deo.
Imperdi quantas donastis pectore viro
Ingenitum pariter juro dedisse meum
Tempora vos nudo propria, ne voce lacessat
Neve meis factis, cura severa fuit

Et modo me video corrupta vulnere fido
Essequiis sponsi qui mihi charus erat.
Ecquis agam digno, infelicis ovata marito
Quo modo me vestas sic ait ora rigans.

Contineat lacrimas, qui possit salia cernens
Aut vos teneat, vel sua lingua sua
Mum vixisse nunc in pectore gestat

Et tota excubans sit pietas sua
Tas est ut dicat. Dura inclementia fati
Non passa e, sponsa sedus vivere tui
Non passa quibus dedit compleri himenque
Festique in medio sustulit ilia vires.

O stupor horrendus, Deus et miseranda puella!

Numine Divino ducit in tunc dies,
Que homines excelsos tendens ad sidera, vatos
Non esset tanto vulnere shata solo.

An non telluris fortis cecidisset alumnus
Bonis vallibus vivit ipse. Sicut?
Quamque mihi datus sit casus, quamque molestus
Intimidis perach, corveque se, se ferit.

Si delictorum hanc penam passa meones,
Summo et glacies corde, libenter ago.
Imo vos Superi, nunc supplicare, vix vago

Latigo adcedat mentis gratia meae,
Cognoscere huius evos, fidei omnes,
Sicem et subito huius dolore quae

Hec inter luctus, et hoc discrimina, dicit
Et cepit precibus proinde rogare Deos.
Adita fu quenas emissas ora vivas

Vos, targebant sidera, fixa polo.
Ast ubi dicant, dudu peramata, voluptas?
Ast ubi deliciae et gaudia nostra, modo:
Heu, quo pervexit nostrum cupiendus Iulus
Ihe quide Iulus, qui sine fine bonus

...us. ex ista. haud degit regione secundus

Nec sua dederunt limina nostra parum.
Marsinus ingenio, sic consilioque peritus

Ura modestus erat, vestigiisq. gravis
Totius et populi dignus sortitus amorem.

Haudibus atque suis nomen in aethra ferunt.
Hinc oculis nostris confusum fata. fulere

Et sociis celis iam voluere Diis
Et nos in terris sunt passi perire tristes

At etiam nimio fuit oblovi mori.

Undique singultus multa, quae per aethera vocas,

Sibus et lacrimas angulus omnis habet
Et simul infardus cunctis dolor ora. vaporsit

Amant peritus voluere, quisque sua.

Inter conjunctos tandem quae mea, quae vela.

Exibat, et qualis vicaria lingua. valet

Coniunctat qui quis fatalia funera spem

Illius et parat adadia magna neis.

Conatus sigillum cunctis et vinctis ipe

At inque fustulale valinguet quos.

Tunc quae non genitor, fudit superbia corde,

Ura vel emisit tristitia, velle suo.

Heu qua fatalis pereni conditio Labris?

Labris et in cuius pectora vivit amor.

Labris et illius nati, qui templa revisit,

At adit, seque fatus inire tori.

Reingressio prope huius fama volavit

Ingressu, domus de salut illa. seni.

Heu tu qui ridens laticos latus ad ignes

Ecce tu mentem laticosque heu

Mare venio sacra calesas ex hoc per auras

Et videro: natus mors perindignus, fuit

Coniunctis genibus ad habent ante altitudo

Labris coniunctis iura subire tori.

Quae misere pravit Labrem mutatio mentis:

Qui valet hanc pondus, nec mea lingua posset.

At Deus! Ah casu visio signum. dicit.

Coniunctis genibus si mihi cara deest.

Tempore presentim, quo vincas jugalia templo
Summa, letitia perficienda, sacro
Nec mihi majus poterat contingere vulnus
Vulnus, quod corpus videre cogit huius
Nec claves dabitur tavis conducere lues
Id corpus languet, spiritus ipse deest.
Ima, per ossa cucurrit meta novissima, vita
Corporis et senit singula membra mei
Aegmina non secus ac Urbe succinda phalaris
Duviter invadunt, inuictique meum.
Densatur rotis, sic impetientque regressu
Et cogit miseris ense perire brevi.
At quoniam Superi, placuit me talia ferre
Vos date me, forti pectore, ferre moro
Et sic ad sanctas venis quo filius goes.
Hoc mihi letitiae debet habere precor
Et sic post luctus post tot oscurina vult
Prosequar a vobis Regna beata poli
Complexar teneri sunc nati tota, laetitia
Conjunge seculi basia mihi, dabo.
Et nec in sternu nato divellat ab ipso
124 Sed simul unanimis dulci quicquid fuerat.

Monite ad Saul
Regia.

Urbem sua Sauli, princeps huc fama volavit,
Te voluit pulchra peragere bella, Sion.
Quæa renigili studio te claustra parasse
Qui scit, Auriga, Iova tenera manu
Qui valeat hæc carnis agitare sonantæ.
Ne in lapsu Dominus sequitæque vehat.
Processe huc huc conduceret nate,
Ut videret Sion ipse paratus adest.
Natus qui facie præcelsus ore modestus,
Natus, qui diu solis imago potest
Natus habere flavos cines, niveosq. colores
Quo vere natus pulchrior alter adest.
Sic canis, secus pugnet quod ipsa venustas.
Ne nos mentes dicere quisque potest.
Exstanti formæ Nympharum lumina, vinct
Hæc faule, Argædes fluminis ima habent.
Hæc voluit nobis: ut ego audivimus omnes;
Commotique sumus, dicimus inde simul.
Offendi poterit, Saulus sit lumine cassus
Ut plenas sagittis nasciat esse vias
Hic videns lucus pondosa pinnit umbra,
Quo sit latrones jam posuere domus
Corque, manus hunc, quamvis spijante caterva
Iustus misere sit parere viri
Tonitibus audimus pluvias obijisse, ligatos
Nonnullas plagas imposuisse, fatis.
Aureo cotio quoniam vidimus ossa,
Lachrymas vix, sic sustinere dies
Et iuxta umbras ducunt flumina sylvas,
Hæc plures numerant ventra tenera viros

Quique gigantea spatiantur litoris ora
Quo quoniam diffuit unda sonu
Quod satis ostendit nobis deducere posse
Quis omnino vada profunda fove.
Neve bonas duras montes, et frigida sacra.
Sause nec exertas semper adire lacus.
Quo non ignotis passus Tyrius oris
Quod lacrimas fudit, quod gemitusque dedit
Thyotimantem formosum hic nomine totit
Hunc voluit secum ducere nave sua
Suscando Alides confugit in agnore venus
Ecce est a navi sumere velle novu
Lucit Hylda secum, Misore confugit amplexa
Sijstra qua celsis fonsibus autbor adest
Alides gilvis lassus sibi sit eundo
Tempora quo sitiens excoquit aura Leo.
Mandat Hylda gelidas undis educere symphas
Ascanius flumen pergit et ibi sibi
Carrulus incumbens formosis nescius undis
Decipitur blandis, parat imaginibus
Lance traxit parat demissis flumina palmis
Agitur hic undis ducere promptus aquas
Mirantur Antares pulchro candore puella
Erupit solitis deservere choras
Proxerunt infra fluviales aut liquores
Lessorunt vasto corpora pulcher Hylda
Cui procul Alides itat responsa: sed illi
Nomen ab exhamis fontibus cura vafuit.
Alides casu quem deservit amare
Que furtim vafit nomine signat Hylda

20
Sibi. ^{ex} Non pariter contingat cundo
Scriptum ista tibi, mittere valde, iuvat
Mittimus ergo tibi charta, quae docuit aperte
Huc in proprio casu norma tenenda tibi
Nympharum semper cupidas defende rapinas
Hæc vultu existunt pulcher et ora puer.
Hoc passim vero te Saul, monemus amore
Ex animo, studio, ne fiat ipse cave
Hoc nostrum monitu promissa si mente vapores
Saul, tibi certa prospera cuncta dabit
Nata servabis, simul et de sanguine natus
Quo sperato Saulus natus et ipse cadet.

Carmina Liber

1

1

Adi 14 goro detto celebrare mese no. ii e ha queste sono due per la
confessione di spiriti secondo l'intenzione di S. E. Vincenzo Van-Andt-Cardi-
f. d. 15 de. il No. 6. detto (Cane) m'nd no' mese n.º sei. al

At quando dilexeritula casu ad nos
Legia.

Quid Virgo ploras? lacrimis en ora madescunt.
hui dolor, et planctus, qui gemiturque sonant
Brachia jam video sane pendente lassae;
Te video haud viribus ipse huius
Abest sermo tam dulcis, tamque, pudicus
hui solabatur pectora nostra, nimis.
Singulis furor prohibent expandere verbis.
Vim facito queso Virgo quiesce pare
Impediunt lingue, suspina, verba vocas,
Novi, set solum tempora siste brevi,
Ut propius nobis valeas he pandere casus
et nos, si possimus, te valeare cito.
Incipe paulatim he quid narrare puella.
Contingit mestum vel tibi haud male.
Filia ne dubites, nostra pietate memento
Venimus huic, cito proque salute tua.
Et quoniam casus adversos scire velitis
Adhuc, et pande singula quaeque hui.
Infelix proprio dageba in limine, sola
Conclusus foribus venit iniquus homo
Arma, tenens dextra, serum quivansque furor.
hui primo aspectu bellua, visus erat
Illius irati, vultus jam forma leonis
Quod praeda impatiens ora patante capit
Separat in castris subito quam dentibus unius
Et vasti ventris victima facta manet.
Non aliter contra, me distincto ense cecurrit
Howardus vibrat vulnus inane, mihi
At quia proci, ~~tunc~~ toto me pectore vestit,
Ipse nit facie limina stans super.
Interea lacrimans abscondi penetralibus edis,
quo cum perveni vivibus ipsa carens

corpus ut extinctis, quod jam sine sanguine venis
Motibus inquit, haud secula, vasa videris
Lupa super scamina magnos miserata dolores
Atq; una, inquit, lugubre sorte queras,
Subibat menti; ~~hanc~~ qual me comitua volebant
Undique curvabat magna calavna virum
Atque mihi misera, se prostitit ora sereno
Et venui totis viribus ipsa meis
Benivult quoties jam me repulisse volentis
Et merito patior, nam mea culpa fuit.
Et quoties volui de duro surgere scamno
Ferre pedes ventram, nec valere mei;
Quin immo novus infirmos humor occupat artus
Ut quasi mors tulit, jam mihi secula dies:
Cessant quoque tunc imo suspensa corde
Et ~~hanc~~ vix numpere fata meae
(videbat) paulo steterunt post rostra viras;
Et vixui sentis passibus ire domo.
Sed cum perveni tandem parietale superbum
Quo semper somno lumina visa dabam
Undique compassit versus me frigidus horror
Extincto cauti limina strata super
Viribus atillie per lampus praefata iacebat
Lachrysi ex oculis imbra cadenta meis
Cumque domus vixi vagali vesta carentem
Huc demonstrabat hostia, facta virum
Ac intorta super senes longissima vane
Sentis ab antiquo semine ducta, viros:
Ac etiam praefata signis, auroque vigente
Quo nudi senis pulchrior ulas fuit.
Sustulit et ~~hanc~~ vixi velamen Achanta
Munus quod olim regia sponsa dedit.
Baculum gemmis ac auro pernice textus
Ille simul rapuit, quae meliora mihi

Hæcque habuit oculis, hirtis et pectora guttas
Hæcque meum graviter pectus in eoque promunt
Hæcque meos cogent duras finiva labores
At ubi tandem dicere hirtis vale.

Cheu me miser! quantis cruciatibus angor
Et quibus inveniar nunc agitata malis:
Me Volens, et planctus me hirtis jactat et imbec
Me vagus, et gelidus concutit ossa tremor
Ah: quis confusæ reddet solatia menti?

Quis vera dextra iunget amorem suum?
At vos convertite, Superi, qui cuncta videtis
Vestram posuero supplicis voce precor:
Non ego diffidam, nam vestro nam pectore vagrat,
Quæ bonitas, nempe diutius esse pia.
Cruet hæc, quæ perdidit sum casibus acta.
Hæcque dabit natus dulce quiete finem.

Adversis nunquam Divorum gratia vobis
Favet, sed subito pectora fissa levat.

Vos ergo, socij, huc lumen de lumine, ducit,
Ut sitis vita, quasidiumque mea
Nec poterit sane, nostras suffragare dolores
Vastat, qui propria ad limina hæc, Amor
Nec vaguem capiet, quando me vident acta
Casibus, ac imo surgere finis lacu.

Hic amor est, socij optata res una salutis
Hic mihi, quod cupio, videri posse valet.

Haud opus est imo funderi de pectore voces
Namque mihi dextra porrigite ecce modo.

Quoniam multos nostros suæ fides amovet:
Non ergo longè pectora nostra mora
Torpescent: subito contendant fœva levamen
Casibus oppressæ, hirtisjque malis.

Tac animus, Virgo, nam succurramus in omni:
Ecce latet ergo dolorem, luctus, et iste tuus
Ingenium, et quæ quæ posuit noxia, valeat
Pontinus, ut videant perdidit, cupida, tibi

namus ex sincero corde speramus
Ois, et, excusa, nos rogavere deus.
Pone mehu, Virgo, luctus et nube repulsa,
Tae, sepidus videat visus in ore tuo
Hic cor seificat semine et membra, valaxat
Cypris et passis visura cuncta. Levat.
Negligis hunc, Virgo, si, nec tibi cura salutis
Brutior et nihil spiritus inde tuus.
Consilia nos hu si vach, mento revolve,
Si tibi juvenior, sit tibi dulcia sequi.
Interea, lances, quas servas, sumito vestes
Taqmine tu subito tempora toga tua.
Accele, passu, et nostros tu perge, paratos
Quo tibi stat lautis mensa parata abis
Quove vini semper degeant sermone modesto
Hui pariter blanda histia voce levat.
Compositis vobis reges tua, limina, Virgo
Et stabit custos armiger ante fores
Ut fassis valeas oculis concedere somnus
Aut cu tu vigilas dulce quiesce fuis.
Amplius haud nectus contabit pangere valvas,
Contaminat quamvis iussa, veranda, Dei
Atque minus tacti occultas penetrare latebras:
Hincque puella vides integra cuncta fore
Quamque bonum quidvis stupitus vitare spernes
Nostri qui mentem a Religionis fugant
Hinc tibi dulce satis tuta sic duera vita
Exibus et propius reddere dona Deo.
Sic quibus et debet Virgo tu pendere gratas,
Huc triadi, gratis munera tanta, dedit.

Soneto

Ho già finito, e giunti sono gl'anni.
E giunto ancor il tempo ch'è mi sgombra
Chè quel che fu, ov'altro non è che un'ombra.
O se n'ha si può, che i soli inganni

Tu gl'homini imparavi ancor che umani
E luce più chiara talvolta adombra
E ne sapi tori l'incanto ingombra
E fa al meschin provar amari affanni

Dunque lungi da te, e con tuo disvagio
Non goderò mai più di tue bellezze
Così com'è assai ne gl'anni andati un vezzo

Di cui caritate l'ha posto in amarezza
Non fia più che veda l'anima a svaggio.
Per affarmi in vane tue dolcezze.

Donna gentil e nobil per natura:

Auro sol di rara luce d'orno

Che spandi i raggi splendenti d'ogni intorno,

Abbagli gl'occhi altrui fuor di misura.

Spirito vivace, e senza paura

Che vai girando ov'qua, ora a torno

E poi volando torni al suo soggiorno

Ostando più cara, e degna cura.

Domando a te, lianna di te stessa:

Qualsia, tu certo non ravisi

Sappi, la morte son, che si s'appressa.

Ricordo a te, che non attendi avvisi

Largia pensier, e vivi più dimessa.

Se in lagrime cambiav non vuoi i visi

Soneto

L'esser Padron di venduto, e poson

Di Province, di Regni, e d'un Impero

L'esser Sovran anche d'un Mondo intero

Cinto di baggini, e di nobili onori:

Aver omaggi da Grandi, e inferiori

Agnar nell'uno, e l'altro emispero

Così grandi, e sublimi son invero

E l' capo cinto aver di forti adoni:

Cade tal'un esser felice in terra,

Se ben vi pensa, vedrà ch'abbaglia

Qualor la fiera, e cruda morte afferra:

Ecco ogni piacev ridotto in paglia;

Poiché la vanità sen van sotterra

Tutta felicità entra in battaglia.

Sonetto

Fiat che hasse dal nulla un Mondo intaro
 Fiat mirabil, sublime, e portentoso,
 Fiat inarrivabile, e prodigioso
 Fiat ch'avanza, e supera ogni pensiero
 Fiat che imprasse, e scolpi in fronte il vero
 Fiat che Adà creò nel Paradiso ombroso
 Fiat che al solo pensar fa il cor gioioso
 Fiat fu questo del sovrumano impero.
 Fiat superior c'addita la gran madre
 Fiat, che no' creò un Mondo, o sola creatura
 Fiat, che fece Dio uom^o senza uman padre:
 Fiat che un Dio abbasso' senza misura
 Fiat che innumera al Ciel condusse squadre
 Fiat che fu un Dio mortal non per natura.
 Sonetto

Del caval forte al peggio la natura,
 Inclination, e mali senza Legge;
 Vicij na impietation egli converge
 Spinto corre alla bella vendura
 Appressarsi nessun senza paura
 Usa, se prima il duro fren non regge
 E cheto vada al paro fra la gaglia
 Domato verrà, se non si cura.
 Ravisa in questo d'un Padre il figlio,
 Che ne gl'anni suoi mai vide buglia,
 Segue l'Alma natural ove il guida.
 Non la ragion, non il consiglio
 Duce, all'apparente berti s'appiglia
 Ai si sentivan un dì amaro schia.

Quæ instat dividi filium, non est vera mater.
Trigrama

Quis dicit matrem, quæ crudelissima mater?
Ubi probat matrem, factaque juve negant;
Nam verbis vapit supplex a ludæ natu.
Interim mandat, cum altera vera gerit;
Neu patitur sündi materni viscera ventris
Neve minus genitæ morte perire sua
Sed potius fide, tenet concedit amore;
Dum natu veniat vivere posse sua
Permittitque lubens medio de luvine laski.
Salutem cu dola fraude, videre nequit
Itaque gradu celeri accensus quandoque, per ignes
Corpore vel toto figit in amara vine.
Hæc animo perstans et votis candida mater;
Illa maligna parens juve tenenda sacro.

